

Р.В. Лаврецкий, к.и.н., доцент

НАУЧНАЯ ШКОЛА ИСТОРИИ ОБРАЗОВАНИЯ, ВОСПИТАНИЯ И КУЛЬТУРЫ ВО ЛЬВОВСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ В 1924-1939 ГГ.: НАПРАВЛЕНИЯ И МЕТОДОЛОГИЯ ИССЛЕДОВАНИЙ, СОДЕРЖАНИЕ УЧЕБНОЙ ПОДГОТОВКИ

На основании архивных документов и новейших исследований польских и украинских учёных освещены малоизвестные страницы деятельности представителей школы истории образования, воспитания и культуры Львовского университета (1924-1939), раскрыты основные направления и методологические черты школы, показано методику подготовки в сфере истории образования.

Ключевые слова: научная школа, образование, культура, Львовский университет.

R.V. Lavretskyi, Candidate of Science (History), Docent.

SCIENTIFIC SCHOOL OF THE HISTORY EDUCATION, CULTURE TRAINING AT LVIV UNIVERSITY IN THE YEARS 1924-1939: THE MAIN DIRECTIONS AND METHODOLOGY OF THE RESEARCHES, CONTENTS OF THE EDUCATIONAL TRAINING PREPARATION

Taking into consideration the principals of archives documents of the up-to-date Polish and Ukrainian scientific researches, the main activities of the representatives from the school of history education as well as culture training at Lviv University in the 1924-1939 are presented here. The directions and methodological features of school are demonstrated and the methods of training in the sphere of history education and schooling are shown as well.

Key words: scientific school, education, culture, Lviv University.

УДК 378.147:376.352 (477)

Б.І. Шуневич, д.пед.н., доц., М.Б. Гульчевська (Львівський державний університет безпеки життєдіяльності)

ДИСТАНЦІЙНИЙ КУРС З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ МАГІСТРІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті описано дистанційний курс з англійської мови для курсантів і студентів п'ятого курсу магістратури зі спеціальності „Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи”. Вперше представлено модель курсу, зміст і порядок роботи з ним, а також види тестів на основі вправ до технічних текстів і граматичного матеріалу.

Ключові слова: дистанційний курс, викладання іноземних мов, модель дистанційного курсу.

Сьогодні на роботу кожного навчального закладу суттєво впливають досягнення суспільства в галузі інформаційних технологій. За цих умов набуває значення широке використання комп'ютерів та Інтернету в процесі навчання як безмежного джерела отримання різноманітних знань.

Широкі можливості доступу до найновітнішої інформації за допомогою комп'ютерів та інформаційної мережі все більше привертають увагу викладачів різних дисциплін. Особливого значення комп'ютерні технології набувають під час вивчення англійської мови, і, навпаки, поглиблені знання англійської мови значно розширюють можливості користувачів Інтернету. Більше 80 % всесвітньої інформації зберігається англійською мовою.

Застосування нових форм і методів навчання зумовлене, в першу чергу, двома цілями. Перша – полегшити засвоєння та запам'ятовування навчального матеріалу. Друга ціль – індивідуалізація процесу навчання. Широкі можливості надаються і для самоконтролю знань, навичок і вмінь курсантів та студентів. При цьому пропонуються різного типу ключі для самоконтролю.

В умовах дефіциту аудиторного часу викладач на занятті може забезпечити лише адекватне пояснення та первинний контроль розуміння мовного матеріалу, а тренування з метою формування й закріплення навичок іншомовної мовленнєвої діяльності виконується в процесі роботи самостійної роботи студентів. Один з найсуттєвіших недоліків існуючої системи навчання полягає в тому, що вона не дає можливості забезпечити активне включення всіх студентів у навчальний процес. В умовах традиційного навчання не враховуються індивідуальні розумові якості студентів. Новітні технології навчання надають викладачу можливість побудувати навчальний процес з урахуванням індивідуальних особливостей кожного студента.

Як відомо, серед більше двох з половиною тисяч укладених вищими навчальними закладами України дистанційних курсів (ДК) вже використовуються щонайменше двадцять сім електронних ДК з англійської мови [1, с. 87-95].

Мета статті – описати модель і зміст дистанційного курсу з англійської мови для навчання студентів п'ятого курсу спеціальності “Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи” для кваліфікаційного рівня «магістр», укладеного за допомогою віртуального навчального середовища ILIAS.

Цей курс значно відрізняється обсягом, завданням і змістом від уже укладених ДК для курсантів і студентів першого та другого курсів з англійської мови для спеціальності „Пожежна безпека” Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, а саме: у дистанційному курсі для магістрів два, а не шість модулів, як у ДК для перших і других курсів, згідно із запланованою кількістю годин на цих курсах; на першому курсі багато часу відводиться на повторення граматичного матеріалу, а також лексики розмовних тем, які курсанти і студенти вивчали у школі, наприклад, про себе, свою сім'ю, країну, англійську мову; на другому курсі розмовні теми більше стосуються майбутньої спеціальності, наприклад, про провідних зарубіжних та вітчизняних вчених з обраної спеціальності, науково-дослідну роботу курсантів і студентів, наукові конференції та ін., а також продовжується повторення граматичного матеріалу. Крім усього згаданого вище навчального матеріалу, курсантам і студентам першого-другого курсів пропонуються короткі технічні тексти і вправи до них, що стосуються їхньої майбутньої спеціальності, наприклад, відомості з історії розвитку пожежної техніки та ін.; на п'ятому курсі курсанти і студенти вже вивчили більшість предметів зі своєї майбутньої спеціальності, тому у дистанційному курсі пропонуються тільки технічні тексти, які стосуються цієї спеціальності, і більше часу виділяється на письмовий і усний переклад таких текстів та, особливо, спеціальних термінів і граматичних конструкцій, характерних для технічних текстів.

У кожний із двох модулів дистанційного курсу для магістрів входить п'ять уроків, що у свою чергу складаються із п'яти секцій: 1) Aural Comprehension – аудіювання; 2) Use of Applied Grammar – опрацювання граматичного матеріалу; 3) Use of Vocabulary – опрацювання активної лексики; 4) Reading and Writing – розвиток навичок письма і читання загальнотехнічної і технічної літератури за спеціальністю; 5) Home Reading – домашнє

читання: переклад загальнотехнічної і технічної літератури за спеціальністю. У ДК для перших-других курсів, крім цих п'яти секцій є ще секція Developing Speaking Skills – розвиток діалогічного мовлення. Такий розподіл модулів на уроки і секції запропоновано доц. Б. Шуневичем і О. Мусійовською у статтях [2, с. 91-100], [3, с. 25-33]. Матеріалом для укладання дистанційного курсу послужив навчальний посібник Гульчевської М.Б. [4], укладений на базі закордонної літератури з пожежної безпеки. Тексти для двох модулів цього напрямку спеціальності підібрано за такою тематикою: 1. Hand pumps; 2. Bucket-mounted pumps; 3. Types of extinguishers; 4. Water-type extinguishers; 5. Powder extinguishers; 6. CO₂ extinguishers; 7. Halon extinguishers; 8. Types and properties of foam; 9. Foam-making equipment; 10. Foam generators.

Уроки дистанційного курсу доповнено аудіо, відео та анімаційними матеріалами, а також граматичним довідником (Infinitive, Gerund, Participle, Conditional sentences та ін.) з вправами до цього граматичного матеріалу, який часто використовується в технічних текстах. Ці навчальні матеріали додано до ДК магістрами кафедри прикладної лінгвістики Національного університету «Львівська політехніка», які підготували на основі цього курсу і захистили магістерські роботи під керівництвом проф. Б. Шуневича.

На Рис. 1 графічно показано модель дистанційного курсу для магістрів і вміст секцій одного з уроків. Всі десять уроків ДК складаються із п'яти секцій.

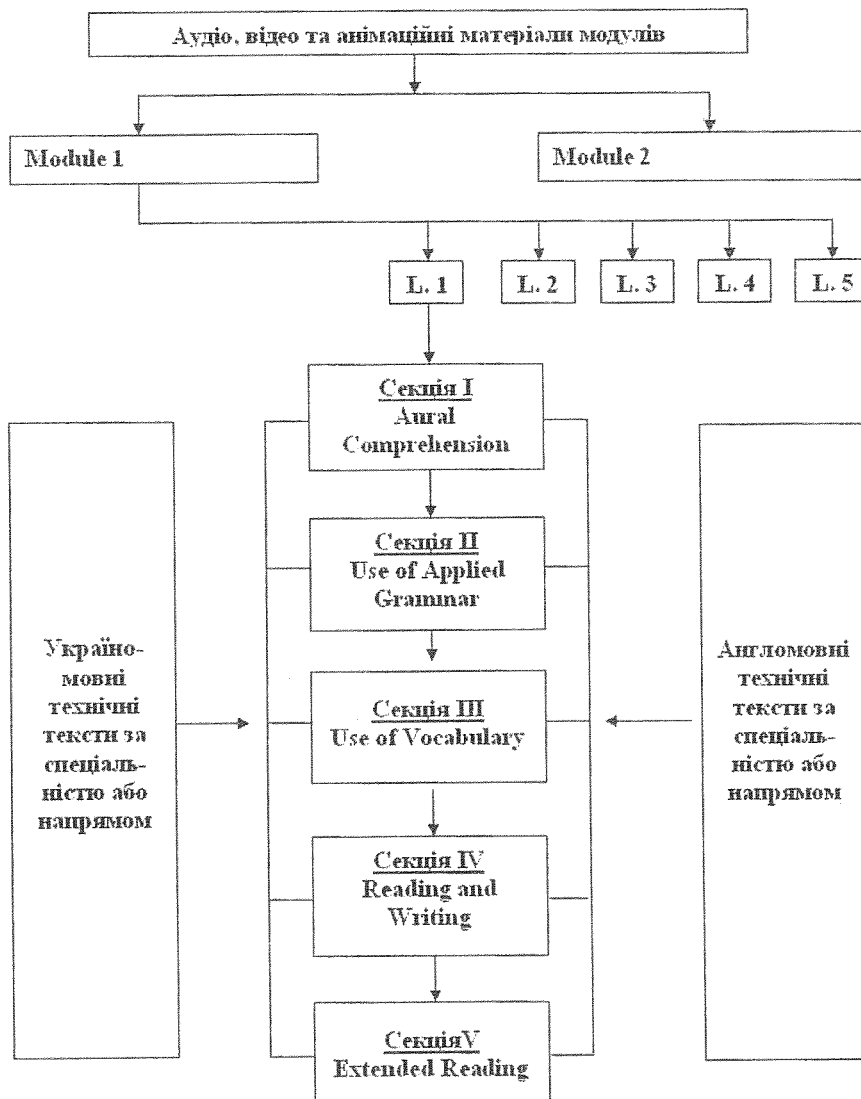


Рис. 1. Модель дистанційного навчального курсу з іноземної мови для магістрів нефілологічних спеціальностей

Секції уроків супроводжуються поточним тестуванням у вигляді коротких тестів (quizzes, cloze tests), які дають можливість студентам підготуватися до тих завдань модульного тесту, що стосуються перевірки засвоєння термінологічної лексики та граматичного матеріалу. Для створення таких тестів нами використані вправи, укладені авторами, завдання яких мають однозначні відповіді. Кожний модуль (п'ять уроків) завершується модульними тестами, за результатами яких студенти отримують відповідну залікову оцінку.

Розглянемо детальніше зміст одного з уроків першого модулю. Перша сторінка кожного уроку починається із опису змісту і цілей уроку українською і англійською мовами. Наприклад, перший урок першого модулю має такий зміст і цілі:

Зміст. Сприйняття на слух англійського тексту. Опрацювання активної лексики, граматичного матеріалу: інфінітиву та герундію (Infinitive and Gerund). Читання, переказ англійською мову тексту, виконання вправ до технічного тексту "Ручний насос". Домашнє читання технічних текстів і їх переклад.

Цілі. Навчитися сприймати на слух англійський текст. Повторити граматичний матеріал до уроку. Удосконалити навички монологічного мовлення, читання технічних текстів і передачі змісту прочитаного англійською мовою, а також вивчити терміни з пожежної безпеки і загальноживаної лексики до цієї теми.

Далі пропонується план заняття, доступ до 1-5 секцій уроку і варіант організації самостійної роботи для досягнення цілей уроку.

План заняття	
Секція 1.1	Сприйняття на слух англійського тексту та виконання вправ на розуміння тексту. Розвиток монологічного мовлення
Секція 1.2	Опрацювання граматичного матеріалу
Секція 1.3	Опрацювання активної лексики
Секція 1.4	Розвиток навичок читання і письма технічної літератури, опрацювання нової загальноживаної лексики і термінів
Секція 1.5	Домашнє читання: переклад і переказ уривків з технічної літератури

Натиснувши курсором на напис Секція 1.1 та інших секцій, побачимо представлений там навчальний матеріал. Перша цифра у номері секції позначає номер уроку, а друга – номер секції. Назва секції, умови до завдань в усіх уроках дублюються англійською та українською мовами. Якщо рівень знання англійської мови в групі курсантів чи студентів високий, то український варіант назв і умов вилучається.

Section 1.1. AURAL COMPREHENSION Сприйняття тексту на слух


Exercise 1. Choose one of the following topics, then listen to the next extract and give an oral summary of the information each extract contains:

Виберіть одну із тем, тоді прослухайте вибраний уривок та перекажіть усно коротко зміст цього уривку:

- The hand pump construction.
- The hand pump operation.
- The hand pump maintenance.



Record the oral summary of the information it contains on the chosen topic and send it to your instructor as a sound file: instructor@lipb.lviv.ua

Начитайте текст і відправте його викладачеві як звуковий файл instructor@lipb.lviv.ua

Exercise 2 – Test. Fill in the blanks with a suitable word or phrase according to the information you hear in the recording: 

Заповніть пропуски, використавши потрібне слово чи словосполучення, відповідно до інформації, яку прослухали в записі:

1. A typical example is single-acting, having one ... or and one 2. It has a double casing, the space between the inner and outer casings serving as an 3. The piston is formed from two 4. Water is expelled through..... 5. This discharge pipe has to which is connected one or more lengths of 15 mm rubber-lined canvas delivery hose. 6. When the piston moves upwards ... opens and water enters of the inner casing through the 7. As the piston descends, the closes, the opens and water flows from the into the..... 8. From the outer casing most of this water escapes through the 9. These pumps were used primarily for and.....

Як видно із представленого матеріалу, в секції 1.1 пропонуються завдання на аудіювання, а також вправи, начитані носіями мови. Наприклад, вправу 2 потрібно виконати після прослуховування аудіо запису, спеціально створеного до цієї вправи. Для того, щоб почути текст до вправи, потрібно натиснути на піктограму у вигляді навушника . Під час виконання вправи, почуті слова, які у вправі позначено пропусками у вигляді крапок, можна вписувати у роздрукований текст вправи або написати олівцем у цій вправі в посібникові, а потім виконати її як тест і ввести почуті слова у потрібному місці (див. Рис. 1) або одночасно слухати записаний текст, натиснувши на піктограму  і виконувати вправу як тест, натиснувши курсором напис **Test**. Результат тестування можна отримати зразу після завершення роботи з тестом. У випадку, якщо результати тестування незадовільні, можна використати ще дві спроби для повторного тестування. Зарховується найкращий отриманий результат тестування.

У секції 1.2 курсантам і студентам пропонується граматичний матеріал з вправами, які можна також виконувати у вигляді тестів, до цього уроку, а в секції 1.3 – активна термінологічна лексика до цього уроку.

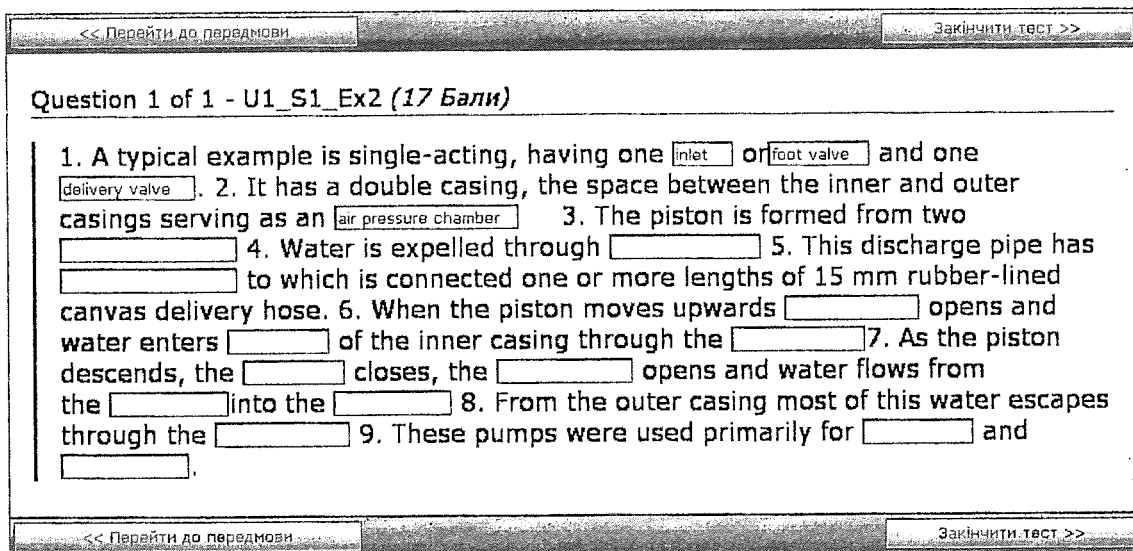


Рис. 2. Тест на основі вправи 2 секції 1.1

Section 1.3. USE OF VOCABULARY
Використання активної лексики

Key words and phrases

Read the words and their definitions, learn them by heart and translate the sentences where they are used.


Прочитайте слова та їхні значення, вивчіть їх напам'ять та перекладіть речення, в яких ці слова використовуються.


Vocabulary	Translation	Definition	Examples
Access	доступ, прохід	the right to enter the place	The public don't have access to the site.
Alteration	зміна, переробка	a small change that makes someone or something slightly different	Have you noticed any alteration in the patient's behaviour?
Barrel	циліндр	a large curved container with a flat top and bottom, made of wood or metal	Water enters the barrel of the inner casing through the strainer holes.
Canvas	брезент	strong cloth used to make bags, tents, shoes etc	This discharge pipe has a male screw thread to which is connected one or more lengths of 15 mm rubber-lined canvas delivery hose.

Exercise 5 - Test. Find the definitions of the following words.
 Знайдіть пояснення до наступних слів.

Pump, valve, pipe, strainer, nozzle, hose.

- 1) a tool with a lot of small holes in it, used for separating solids from liquids.
- 2) a device for controlling the flow of a liquid or gas, letting it move in one direction only.
- 3) a narrow piece that is attached to the end of a pipe or tube to direct the stream of liquid, air or gas passing through.
- 4) a machine that is used to force liquid, gas or air into or out of smth.
- 5) a tube through which liquids and gases can flow.

 Test 5

Призупинити тест 

Закінчити тест >>

<< Повернутися до попередньої

Question 1 of 1 - U1_S3_Ex5 (6 Бали)

Find the definitions of the following words. Знайдіть пояснення до наступних слів.

strainer	співпадання	a long tube made of rubber, plastic, etc., used for putting water onto fires, etc
nozzle	співпадання	--- будь ласка виберіть ---
pump	співпадання	a machine that is used to force liquid, gas or air into or out of smth
valve	співпадання	a tube through which liquids and gases can flow
pipe	співпадання	a tool with a lot of small holes in it, used for separating solids from liquids
hose	співпадання	a narrow piece that is attached to the end of a pipe or tube to direct the stream of liquid, air or gas passing through

<< Повернутися до попередньої

Закінчити тест >>

Рис. 3. Тест на основі вправи 5 секції 1.3

Як видно із навчального матеріалу секції 1.3, основу її становить список активної лексики, представлену тут тільки 4 термінами із 25, яку потрібно засвоїти під час вивчення цього уроку, а також вправи для перевірки якості засвоєння цієї активної, а також пасивної лексики, одна з яких представлено у цій статті. Цю вправу також можна виконати у вигляді тесту (див. Рис. 3).

Автори не виділили в окрему секцію діалогічне мовлення з прикладами діалогами, які представлені у такій секції уроків для першого-другого курсів, тому що курсанти і студенти п'ятого курсу можуть самостійно будувати діалоги, які стосуються тематики їхньої майбутньої спеціальності, а викладачі лише допомагають їм у цьому.

У четвертій секції першого уроку запропоновано технічні тексти для читання та вправи до них для розвитку навиків писання іноземною мовою, а в п'ятій секції – технічні тексти для домашнього читання і вправи.

Section 1.4. READING AND WRITING **Розвиток навиків читання і писання**

Exercise 1. *Practise reading the following text aloud:*
Прочитайте текст вголос:

Text. The Hand pump

1. Construction.

Prior to the introduction of the stirrup pump a small hand pump formed part of the standard equipment of most fire appliances. Very little alteration has been made in its design

Section 1.5. EXTENDED READING ON FIRE SAFETY

Exercise 1. *Read the text, try to understand its content. Find unknown words in English-Ukrainian Dictionary on Fire Safety and English-Ukrainian Dictionary (See: References) and write down them as a separate file under the title Terminological Dictionary in accordance with instructions given in the Guidebook for Students.*

Прочитайте текст, постарайтесь зрозуміти його зміст. Невідомі слова знайдіть в "Англо-українському словнику з пожежної техніки" та "Англо-українському словнику загальнонавчальної лексики" (Див. Література) і запишіть їх на окремий файл під назвою "Термінологічний словник" за схемою вказаною у Рекомендаціях студентам.

Text. The stirrup pump

1. Construction.

To meet the danger of the large number of fires which were likely to be started by incendiary bombs in World War II, the Government decided to provide in large numbers a small hand pump which was simple in operation and would not break down in the hands

Exercise 2. *Read the four extracts of the text "The stirrup pump" again. Then answer the questions and send the answers to your instructor: instructor@lipb.lviv.ua*

Прочитайте ще раз дані чотири уривки тексту. Тоді дайте відповіді на питання та відправте ці відповіді викладачеві: instructor@lipb.lviv.ua

1. What is a typical design of a stirrup pump?
2. There are only three moving parts in a stirrup pump. What are they?
3. What is the only part of the pump which is subjected to any appreciable wear?
4. How can you describe the internal working of the pump?
5. With what liquids these pumps should not be used?

6. For what purpose can they be used?
7. How can they be cleared up?

Send the written version of the exercise to your instructor by e-mail: instructor@lipb.lviv.ua

Письмовий варіант виконаної вправи відправте викладачеві електронною поштою: instructor@lipb.lviv.ua

У згаданих вище вправах можливий тільки один варіант правильної відповіді, тому ці вправи представлені також у вигляді тестів, а у вправі 2 секції 1.5 правильну відповідь можна написати в різних варіантах, тому її важко представити у вигляді тесту, а отже відповіді на питання курсант чи студент повинен відправити для оцінювання викладачеві.

Запропонована модель, кількість і зміст секцій уроків дистанційного курсу дає можливість легко пристосувати їх для навчання студентів різних спеціальностей і укладати курс для різних мов та за допомогою різних видів віртуального навчального середовища.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Шуневич Б. І. Організація дистанційного навчання іноземних мов в освітніх закладах України. Навчальний посібник / Б. І. Шуневич // Університет „Львівський Ставропігон”. – Львів: Вид-во „Ставропігон”, 2006. – 206 с.
2. Мусійовська О. Підготовка дистанційного курсу з англійської мови для навчання студентів за напрямами „Комп’ютерні науки” і „Видавничо-поліграфічна справа” / О. Мусійовська, В. Садницький, Б. Шуневич // Педагогіка і психологія професійної освіти: Науково-методичний журнал. – 2003, № 6. – С. 91-100.
3. Мусійовська О. Модель дистанційного курсу з іноземної мови для навчання студентів немовних спеціальностей / О. Мусійовська, Б. Шуневич // Педагогіка і психологія професійної освіти: Науково-методичний журнал. – 2007, № 1. – С. 25-33.
4. Gulchevska M. Hand Pumps, Extinguishers and Foam Equipment: Textbook / M. Gulchevska. – Lviv, 2005. – 95 p.

Б.И. Шуневич, д.пед.н., доц., М.Б. Гульчевская

ДИСТАНЦИОННЫЙ КУРС ПО АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ ДЛЯ ОБУЧЕНИЯ МАГИСТРОВ ТЕХНИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ

В статье описано дистанционный курс по английскому языку для курсантов и студентов пятого курса магистратуры по специальности „Пожаротушение и аварийно-спасательные работы”. Впервые представлено модель курса, содержание и порядок работы с ним, а также разные виды тестов на основании упражнений к техническим текстам и грамматическому материалу.

Ключевые слова: дистанционный курс, преподавание иностранных языков, модель дистанционного курса.

B.I. Shunevych, Doctor of Science (Pedagogy), Docent, M.B. Hul'chevska (Lviv State University of Life Safety)

ENGLISH DISTANCE COURSE FOR TEACHING MASTER DEGREE STUDENTS OF TECHNICAL SPECIALITIES

The article deals with an English distance course compiled for master degree cadets and students for “Firefighting, Accident and Rescue Works” specialty. There is presented for the first time its model, content and the order of work with it as well as different types of tests on the basis of the tasks for the technical texts and grammar material.

Key words: distance course, foreign languages teaching, distance course model.